KOMUNIKAT

Nr. 26 — 30 MARCA 1943 — W P Rok V.

I. SPRAWY POLSKIE.

Mianowany zastępcą komisarza spr. zagr. tow. Kornijczuk znany jest z kilku swych mów, wygłoszonych we Lwowie i z granych tu sztuk "Prawda", "Płaton Kreczet" i "Bohdan Chmielnicki". Mianowanie właśnie Kornijczuka wicekomisarzem świadczy, że Stalin pochwala jego głośny artykuł, domagający się wcielenia naszych Kresów Wschodnich do Związku. "Voel. Beob." z 25.3. przypomina, że zmiany w Komisariacie spr. zagr. to zazwyczaj nowy kurs. Tak było z Czyczerinem, Litwinowem, Wyszyńskim. Stalin demonstruje zgodą na Kornijczuka, że zaczyna grać w otwarte karty. Tym lepiej dla nas!

Oddziały partyzanckie, utrudniające wysiedlania chłopów w Lubelszczyźnie, zmusiły Niemców do użycia 2 tys. żołnierzy, czołgów i artylerii. Przerwano w kilku miejscach niemiecki kordon, umożliwiając chłopom ucieczkę. Niemcy stracili w walce 50 zabitych. Straty naszych oddziałów są nieznaczne.

Na Wileńszczyźnie ogłosili Niemcy pobór dobrowolny Litwinów i Łotyszów do wojska, Polaków do robót. Litwini zgłosili się zaledwie w 1%, Łotysze w 7%, Polacy w dużym procencie, bo otrzymali zapewnienie, że będą użyci na miejscu. Jako represje wobec Litwinów za zlekceważenie wezwania aresztowano biskupa Reinisa, burmistrza Wabajtisa, cały szereg innych obywateli, oraz litewskiego radcę autonomicznego w Kownie. Uniwersytet wileński zamknięto, aresztując Birżyszkę i szereg innych litewskich profesorów.

W początkach ub. tygodnia pojawił się "Nadzwycz. Dodatek" do oficjalnego "Nowego Kuriera Warszawskiego" o rzekomym przystąpieniu Hiszpanii do wojny. W rzeczywistosci w ten dowcipny sposób podały tajne polskie organizacje swój komunikat, z mową Churchilla i wiadomościami z frontu.

II. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA.

Min. Eden wygłosił mowę radiową do narodu USA. Zapewnił, że W. Brytania ma niezłomną wolę złamania państw totalnych. W. Brytania niema celów imperialistycznych i nie zawarła żadnych tajnych układów. Jedynym celem Anglii jest zachowanie po wojnie pokoju, opartego o współpracę St. Zjednoczonych, W. Brytanii, Związku Sowieckiego i Chin, oraz wszystkich małych i średnich narodów sprzymierzonych. W. Brytania pragnie po wojnie oprzeć stosunki międzynarodowe na zasadach rzetelnej sprawiedliwości.

Prasa amer. życzliwie komentuje mowę Edena, zwłaszcza chwali ustęp o współpracy świata po wojnie. Również i w Chinach, które czuły się dotknięte ostatnią mową Churchilla, bo nie wymienił Chin w Radzie Europy, mowa Edena spotkała się z uznaniem.

Nas cieszy podkreślenie Edena, że W. Brytania nie zamierza tworzyć "terenów wpływów", wbrew temu co wmawia w Anglię propaganda Goebbelsa.

Z wydarzeń wojennych na czoło wysuwają się dalsze sukcesy państw sprzymierzonych w Tunetanii, oraz ciężkie bombardowanie Berlina, nad którym przecież, jak zapewniał uroczyście marsz. Goering, nie pojawił się żaden z nieprzyjacielskich bombowców.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

WSCHOD: Ofenzywa zimowa nie osiągnęła swego głównego celu - odcięcia i zniszczenia armii niem. w Zagłębiu Donieckim i dotarcia do ujścia Dniepru. Gigantyczne walki przyniosły tylko obydwu stronom ogromne wyczerpanie i ciężkie straty w ludziach. Kontrofenzywa marsz. Mansteina też została całkowicie wstrzymana. Bolszewicy zyskali pewne sukcesy k. Biełgorodu i odbili kilka wzgórz k. Czugujewa.

Bitwa o Smoleńsk wchodzi w najcięższe stadium walk. Wojska sow. umacniają tam swe pozycje i odpierają ataki czołgów niem. Zdobyto 7 miejscowości. Pod Jarcewem wyparto niemców z zajętych pozycji.

Niemcy donoszą, że kapanię zimową kończą na froncie półn. i centralnym planowym skróceniem frontu, na froncie południowym powrotem nad Doniec. Jakże skromnie wypadłe niem. cele całej zimowej kampanii.

ZACHOD: 25. III. bombardowano północną Francję, głównie Abeville, nie ponosząc strat. 26. III. atakowano znów Francję i Belgię, zwłaszcza St. Malo. Marynarka bryt. uderzyła na okręty niem w Kanale, wywołując liczne eksplozje. 27. III. silny zespół RAF napadł na Zagłębie Ruhry. Głównym celem był Duisburg. "MOskity" obrzuciły bombami urządzenie komunikacyjne w Holandii. W nocy na 28. III. RAF, złożony z typów Lancaster, Halifax i Sterling, konben-

tycznie zaatakował Berlin. Atak, 59 skolei najcięższy z dotychczasowych, trwał zaledwie pół godziny, od północy do 0.30, był dwukrotnie większy od największego na Londyn, zrzucono wiele bomb burzących i zapalających, w tej liczbie znaczną ilość 4-tonowych. Pożary są widoczne na 200 mil. Połączenie telefoniczne z Berlinem było przerwane. Nie wróciło z nalotów 9 bombowców. Bombowce nowego typu "Wentura" atakowały w Rotterdamie urządzenia portowe, węzły kol. i kanały komunikacyjne. Nie stoczono żadnych walk powietrznych, bo Niemcy ich unikali.

Lekkie jednostki marynarki bryt. stoczyły walkę z niem. ścigaczami, jeden okręt zatopiono, drugi ciężko uszkodzono. Anglicy nie ponieśli cięższych strat.

<u>POŁUDNIE:</u> W południowym Tunisie ofenzywa VIII armii postępuje. Czołowy atak na linii Mareth w pasie nadbrzeżnym przyniósł sukcesy terenowe. Wojska Osi cofają się na nowe pozycje. Oddziały nowozelandzkie gen. Montgomery w ataku pustynnym przez Douz i Kebili wzdłuż jeziora Schott el Dierid zachodzą tył armii Rommla, broniącej linii Mareth.

Pod El Hamma, w odległości 30 klm. od Gabes toczą się zacięte boje przy silnym udziale lotnictwa. W centralnym Tunisie piąta armia amer. walczy 35 klm. od Kairuan, oraz na drodze El Guettar w kierunku Maknasi. Na terenie pierwszej armii w rej. Gebel Abjąd wzmożona działalność patroli.

Lotnictwo sprzymierzone bombarduje ustawicznie pozycje i połączenia Osi, w walkach powietrznych strącono 13 maszyn, tracąc 4 masz. Samoloty operujące z Malty atakowały koleje elektryczne k. Rzymu, na Rzym nie zrzucono bomb. Od 20 – 26 w walkach powietrznych w Tunetanii strącono 84 sam. nieprzyjaciel., tracąc 35.

<u>DALEKI WSCHÓD:</u> RAF rozwija akcję na Birmę. Amer. bombowce atakowały wyspy Salomona i rej. wysp Szetlandii. Na Pacyfiku zatopiono statek transportowy jap. Dokonano ciężkiego nalotu na wyspę Tiska na Aleutach i na Rabaul na N. Brytanii. Koło wysp Aleuckich było starcie lekkich jednostek am. z osłoną konwoju jap.

IV. <u>RÓŻNE.</u>

Do płd. Włoch, na Sycylię, Korsykę i Sardynię wysłano silne oddziały niem. zmotoryzowane i artylerię przeciwlotniczą.

W Norwegii zginęło w tajemniczy sposób z magazynów wojskowych 8 tys. rewolwerów, 12 tys. karabinów, 320 kar. masz.

W Grecji do legionu antybolszewickiego zgłosił się jeden student na ochotnika, został on następnie obity przez kolegów.

Do Algieru przybył już gen. Catroux na spotkanie z de Gaullem.

Niemcy zarekwirowali we Francji w ciągu pół roku 288 tys. ton zboża, 65 tys. ton mięsa, 2 i 1/2 miliona masła i 3 miliony klg. sera.

W Kujbyszewie przedłużono traktat sow.-jap. z 1928 r.

Poseł xkx fiński w Sztokholmie ustąpił. Finlandia przywiązuje szczególne znaczenie tej placówce w Szwecji i dlatego wiele obiecuje sobie z nowej zmiany.

Król Piotr Jugosłowiański przemawiał z Londynu w drugą rocznicę przewrotu. Wzywał do skupienia się koło gen. Michajłowicza.

W Trondheim, w Norwegii studenci politechniki starli się z policją. Ogłoszono stan wyjątkowy.

Bryt. min. lotnictwa podało sprawozdanie z wyniku bombardowania zakładów Kruppa. Spustoszenia są na przestrzeni 50 h. Szczególnie ucierpiała fabryka lokomotyw.

Do Stalingradu przybyło już 10 tys. robotników dla odbudowania fabryki czołgów.

Produkcja samol. spadła w Niemczech w b. r. z 3 tys. na 2 tys. miesięcznie. Jest to wynik ciągłych bombardowań i sabotażu cudzoziemskich robotników.

Cenzura niem. nie doręcza listów z ośrodków bombardowanych żołnierzom na frontach.

--:--

Na fundusz prasowy złożono w zł. Wrzos 10, Zi 10, Kasia 10, Wacława 20, Kajtuś 5, Duna 5, Loczek 4, Zet 7, MT 100 ark. pap. WK 79 ark. pap.

--:--